

Era de Can Simon

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça: Can Simon
Emplaçament Veïnat de l'Església
Alçada: 60

Coordenades:

Latitud: 41.738879607621
Longitud: 2.6892843805963
UTM Est (X): 474162
UTM Nord (Y): 4620832

Classificació

Número de fitxa 08082 - 54
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Estructuralment el seu estat és bo, però actualment és plena d'herbes i bardisses.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08081A007000070000BU
Fitxes associades:
[Can Simon](#)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 23/12/2021 - 18:46

Descripció

L'era de batre de Can Simon està situada en un pla al capdavant d'unes feixes, a mà esquerra del camí que la separa de la casa.

D'uns 22 metres de diàmetre, el terra, està recobert per cairons i l'espai protegit per un mur de pedra amb restes d'arrebossat de morter de calç. El mur, mesura tot just 0'50 m en la part més baixa, per 1'60 m pel costat del camí. Presenta els desaigües característics a nivell del sol per expulsar l'aigua de pluja cap a l'exterior del mur. En l'espai d'accés a l'era hi ha afegits fets només amb varies capes superposades de maó.

Observacions:

Algunes dites relacionades amb el batre són: “qui no bat al juliol, no bat quan vol” o “qui no vulgui pòls que no vagi a l'era”; “el blat curt o llarg, pel juny ha de ser segat”; “Pel juliol, la forca al coll”; “El juliol, les garbes a l'era i les mules al sol”; “pel juliol, sega qui vol”; “Pel juliol, balla que balla l'eugassada sobre la palla”; “Per Sant Joan, el blat al camp, i si va bé, per Sant Jaume al graner”.

Història

Aquest espai rodonenc present a gairebé totes les masies i masos del municipi de Fogars de la Selva, està relacionats amb el cultiu de secà. Tot i que poden ser de terra batuda, les localitzades en el municipi de Fogars de la Selva actualment estan recobertes per cairons i envoltades, la majoria per un muret amb parament de pedra, arrebossat per morter de calç i part superior protegida per una filera de maons col·locats a pla, que a més de protegir l'estructura general del mur, permet asseure's.

A l'era s'hi posaven els cereals o llegums per batre'ls, amb l'objectiu d'aixafar les garbes i separar la palla del gra. Tot i que l'acció de batre es pot fer a mà, i llavors les eres poden ser més petites, les cases amb força terra de cultiu empraven una bèstia de sang, en el sentit circular i són aquestes les que disposen d'eres de grans dimensions que permeten fer voltar la mula.

La feina de batre es feia a l'estiu, al mes de juliol, coincidint en que el són els més llargs i assolellats. Tot i que en anys de bona collita, podia allargar-se cap al mes d'agost. Un cop acabada la campanya del batre, en el cas de les eres de terra batuda, els pagesos acostumaven a cobrir o empallotar l'era amb la palla més dolenta per tal de protegir-la de les inclemències del temps. Arribat el bons temps, es rebatrien passant-hi el corró per tal de tornar-lo a deixar en condicions i en apropar-se el temps del batre, es raurava, retirant el pallot amb unes pales i deixant el sòl a punt. Aquest pallot era aprofitat com a fem.

Les garbes transportades normalment amb un carro, en arribar a l'era s'estenien de bon matí i ja es podia començar a batre. En acabat, es ventava i s'extreia la palla més llarga, cap a l'exterior, fora de la batuda. I així successivament fins a deixar el gra barrejat amb el boll. A partir d'aquí, els homes empraven les forques de lledoner de diferents pollegons els rasclets, els garbells, la dolça tirada per un animal i amb escombres de bruc fins a deixar l'era neta. Un cop net, el gra s'emmagatzemava a les sitges, als graners, o en sacs per a portar-los a vendre. La palla, com a base de l'alimentació per al bestiar i la matèria primera per a l'elaboració dels fems, es conservava en pallisses, o en algun cobert. Però la majoria de pagesos en feien pallers, de base rodona, acabats en punxa que anaven omplint fins a deixar-la curulla.

Bibliografia

FLORES, Montserrat; POBLET, Laura (2003). Ara ve el segar i el batre, dins *Revista de música i cultura popular Caramella*, 4. Associació Caramella: Prats de Lluçanès.

FUGAROLAS i MASÓ, Jaume i VILÀ i CAMPS, Josep (2007). *Fogars de La selva, temps ha*. Fogars de La Selva: Edició dels autors.

Enllaços d'interès:

[TARRÉS, Abel; SASTRE, David \(2006\). La festa del segar i el batre.](#)

[Avià en el m...](#)

